

Cofinancé par
l'Union européenne
Medegefinancierd door
de Europese Unie

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

EFRO-programma 2021 – 2027 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: Projectoproep – “Energierenovatie van de collectieve voorzieningen georganiseerd door de overheid ”

Tweede oproep

1. Doelstelling van de projectoproep

1.1. Algemene context

Programma 2021 - 2027

Deze projectoproep past in het kader van de specifieke doelstelling 2.1 van het *Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling 2021-2027* (EFRO):

“Een groener, veerkrachtiger en koolstofarm Europa op weg naar een koolstofneutrale economie, door het bevorderen van een schone en billijke energietransitie, groene en blauwe investeringen, de circulaire economie, de beperking van en de aanpassing aan de klimaatverandering, risicopreventie en -beheer, en duurzame stedelijke mobiliteit waarbij de voorkeur uitgaat naar energie-efficiëntiemaatregelen en het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen”.

Via deze doelstelling kan het EFRO-programma 2021-2027 de energierenovatie steunen van gebouwen die dienen als collectieve voorzieningen en die toebehoren aan overheidsinstellingen, met uitzondering van die beoogd door de projectoproep "*Energierenovatie van de infrastructuur van de gewestelijke en plaatselijke overheidsinstellingen*".

Andere gewestelijke beleidsmaatregelen

Het nieuwe Energie-Klimaatplan 2030 (NEKP-BHG) geeft aan dat gebouwen de grootste uitstoter van broeikasgassen zijn in Brussel (60% van de rechtstreekse uitstoot is afkomstig van woongebouwen en de tertiaire sector) en daarbij in zeer hoge mate gebruik maken van fossiele brandstoffen (steenkool, stookolie en aardgas) om te voorzien in het merendeel van de warmtebehoefte (verwarming, sanitair warm water en koken) en dat er bijgevolg sterke maatregelen nodig zijn om de uitstoot van deze installaties terug te dringen, gekoppeld aan maatregelen om energiebesparing aan te moedigen.

1.2. Beschrijving van de acties van de projectoproep

*De projectoproep beoogt de ondersteuning van de energierenovatie van gebouwen die dienen als **collectieve voorzieningen** en die toebehoren aan **overheidsinstellingen**, met uitzondering van de gewestelijke en plaatselijke overheidsinstellingen.*

Bij de selectie zal prioriteit worden gegeven aan werken waardoor de gebouwen tegen 2040 naar de prestaties kunnen toegroeien als omschreven door de Europese en gewestelijke doelstellingen.

Het hoofddoel van de acties ontwikkeld in het kader van deze specifieke doelstelling is de **verhoging van de energieprestaties** van de collectieve voorzieningen.

Naast dit milieuvoordeel zullen de verrichte investeringen helpen de energie-uitgaven van de begunstigde overheidsinstellingen onder controle te houden.

De gefinancierde acties moeten resulteren in een betere energieprestatieklasse van de betrokken gebouwen. Nieuwbouwen of gebouwen die met nieuw gelijkgesteld zijn op basis van de EPB-voorschriften zijn uitgesloten van deze projectoproep.

De subsidieerbaarheid wordt bepaald op basis van de rechtstreeks energiegerelateerde posten en de posten die nodig zijn voor de energie-investeringen. Bijkomend zullen ook investeringen in verband met milieuduurzaamheid (groendaken, hergebruik, ...) in aanmerking genomen worden. In geval van een ruimere renovatie zal op die basis een prorataberekening toegepast moeten worden op de uitgaven voor de renovatie.

De operatoren moeten in hun investeringen de principes van milieuduurzaamheid, esthetiek en inclusie nastreven en opteren voor betaalbare, inclusieve, duurzame en aantrekkelijke oplossingen (in lijn met de doelstelling van de "Nieuwe Europese Bauhaus"). Deze principes moeten met name belicht worden in de activiteitenverslagen en moeten aan bod komen op de vergaderingen van de begeleidingscomités van de projecten, zodat ze daadwerkelijk gestalte krijgen.

Doelgroep

De doelgroep bestaat uit alle overheidsinstellingen die eigenaar of beheerder zijn van gebouwen die dienen als collectieve voorzieningen en die gelegen zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met uitzondering van de gewestelijke en plaatselijke overheidsinstellingen.

1.3. Welke resultaten worden er verwacht van de projectoproep?

De via deze projectoproep geselecteerde projecten moeten bijdragen tot het bereiken van de streefwaarden van de hieronder vermelde indicatoren (de vooropgestelde streefwaarden moeten behaald worden voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als geheel).

In zijn kandidatuur dossier moet de kandidaat-operator aantonen hoe en wanneer hij beoogt tot de verwachte resultaten te komen. Die resultaten moeten gedocumenteerd kunnen worden aan de hand van verantwoordingsstukken.

De kandidaat-operatoren worden erop gewezen dat ze moeten garanderen een "post-werken" EPB-certificaat te behalen tegen uiterlijk 31.12.2029 (rekening houdend met de tijd die nodig is om dit

certificaat te kunnen voorleggen). Ze dienen ook een EPB-certificaat “pré-werken” te bezorgen, hetzij samen met hun kandidatuur (als ze de renovatie van gebouwen met hoog energieverbruik voorstellen – zie hieronder), hetzij ten laatste bij het afsluiten van de projectovereenkomst¹. Zonder dit EPB-certificaat “pré-werken” kan het project niet worden goedgekeurd. Als het document (EPB-certificaat “pré-werken”) niet wordt bezorgd binnen zes maanden na de beslissing tot selectie van het project door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering wordt de toekenning van de subsidie geannuleerd.

De in het kader van deze projectoproep gefinancierde acties **moeten resulteren in een verbetering van de energieprestatieklasse van de betrokken gebouwen.**

ID	Indicator	Type	Meeteenheid	Tussentijdse waarde (2024)	Streefwaarde (2029) ²	Beoogde winst
RCO 19	Openbare gebouwen met verbeterde energieprestatie	Realisatie	Vierkante meter	0	10.555,27	
RCR 26	Jaarlijks primair energieverbruik (waarvan: woningen, openbare gebouwen, ondernemingen, andere)	Resultaat	MWh/jaar	nvt	792,71 ³	-2.008,46
RCR29	Geraamde broeikasgasemissies	Resultaat	Ton CO ₂ -equivalent/jaar	nvt	149,03 ⁴	-367,81

Voor de indicator RCR 26 moeten alle projecten die in het kader van deze projectoproep zijn geselecteerd, bijdragen tot een vermindering van het jaarlijkse primaire energieverbruik met 2.008,46 MWh/jaar.

Voor de indicator RCR 29 moeten alle projecten die in het kader van deze projectoproep zijn geselecteerd, bijdragen aan de vermindering van de geschatte uitstoot van broeikasgassen met 367,81 ton CO₂(e)/jaar.

De definities van de indicatoren zijn beschikbaar in de betreffende indicatorfiches.

¹ Aangezien het EPB-certificaat een vereiste is voor deze oproep, kan er geen subsidie worden toegekend aan een leegstaand overheidsgebouw (anders dan een kantoor of woning) tenzij het een certificaat heeft van vóór de leegstand (en de werkzaamheden).

² Totaal van beide reeksen.

³ Deze streefwaarde is een raming op basis van een theoretische basiswaarde van 2.801,17 MWh/jaar. De streefwaarde van het programma zal na de selectie van projecten opnieuw worden berekend.

⁴ Deze streefwaarde is een raming op basis van een theoretische basiswaarde van 516,84 ton CO₂(e)/jaar. De streefwaarde van het programma zal na de selectie van projecten opnieuw worden berekend.

1.4. Financieringsmodaliteiten

Definities

Collectieve voorzieningen zijn infrastructuren die nuttig zijn voor de maatschappij en als hoofddoel hebben een dienst van algemeen belang aan te bieden aan het brede publiek (de financiële toegankelijkheid voor iedereen moet worden gegarandeerd), door te voldoen aan de behoeften van de inwoners: cultuur, sport, gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang (waaronder met name kinderdagverblijven), overheidsdiensten, mobiliteit, enz. In deze structuren weegt de bevordering van het algemene belang door, winst oogmerk is bijzaak. Gebouwen met een economische of commerciële functie worden uitgesloten van deze oproep.

De **overheden** in de zin van deze projectoproep zijn overheidsinstellingen maar ook andere spelers die dergelijke diensten aanbieden (universiteiten, vzw's die opdrachten uitvoeren voor de overheid en diensten verlenen aan burgers of ondernemingen).

Subsidieerbare uitgaven

De uitgaven voor het project zullen in aanmerking genomen worden **als ze door de begunstigde daadwerkelijk aangeaan en betaald werden** tussen **1 januari 2021 en 31 december 2029**.

De projecten moeten **voltooid** zijn, m.a.w. **materieel afgewerkt of volledig uitgevoerd zijn**, de begunstigten moeten alle betreffende betalingen verricht hebben en de overeenstemmende overheidsbijdrage moet aan de begunstigten betaald zijn tegen uiterlijk **15 februari 2031**, zoals voorgeschreven door de Europese Commissie.

Een project komt niet in aanmerking voor steun van het EFRO indien het materieel voltooid is of volledig is uitgevoerd voordat de financieringsaanvraag in het kader van het programma (= de kandidatuur) door de begunstigde is ingediend, ongeacht of de begunstigde alle betreffende betalingen al dan niet heeft verricht.

De subsidieerbaarheid wordt bepaald op basis van de **rechtstreeks energiegerelateerde posten en de posten die nodig zijn voor de energie-investeringen**. In geval van een ruimere renovatie zullen de uitgaven op die basis pro rata in aanmerking genomen worden. Opdat de uitgaven subsidieerbaar zouden zijn, moet een **EPB-certificaat vóór en na de werken** voorgelegd worden. Als de begunstigde geen certificaat na werken bezorgt, zal de subsidie terugbetaald moeten worden.

Volgende uitgaven komen in aanmerking:

- De studiekosten;
- De werken ter verbetering van de energieprestaties⁵.

⁵ Bij wijze van voorbeeld hebben we het hier over: gevelisolatie (van buiten, binnen of schuivend), dakisolatie (plat of hellend, en onafgewerkte zoldervloeren), vloerisolatie (boven en onder), raamwerk, beglazing, ramen en deuren, ventilatie, verwarming en koeling (productie en emissie), enz.
Er wordt geen rekening gehouden met gasketels bij de berekening van de subsidie.

- Bijkomend de investeringen in verband met milieuduurzaamheid (groendaken, hergebruik, ...). Deze kosten voor milieuduurzaamheid mogen niet hoger liggen dan 10% van de totale subsidieerbare investeringen

Ter herinnering: de in het kader van deze projectoproep gefinancierde acties **moeten resulteren in een verbetering van de energieprestatieklasse van de betrokken gebouwen.**

De totale subsidiabele rechtstreekse investeringen (gefinancierd door het EFRO, evenals de gefinancierde investeringen) worden verhoogd met een **forfaitair aandeel van 7%** om de indirecte kosten van het project te dekken.

De indirecte projectkosten die met dit forfait van 7% gefinancierd worden, omvatten meer bepaald:

- Kosten voor het personeel dat het project uitvoert en coördineert;
- Werkingskosten (bijvoorbeeld kosten voor de vertaling van een bestek, werkingskosten voor personeel, enz.);
- Indirecte investeringskosten (bv. aankoop van IT-materiaal en meubilair voor het personeel dat het project uitvoert).

Financiering van het project

Het beschikbare budget (totaalbedrag aan subsidies van EFRO+BHG) voor deze projectoproep bedraagt **€ 5.165.834,24** en is als volgt verdeeld (over de twee projectoproepreeksen):

1. Minstens 30% gegarandeerd voor collectieve voorzieningen in de onderwijssector (inclusief universiteiten, scholen, kinderdagverblijven en kinderopvang);
2. Minstens 30% gegarandeerd voor collectieve voorzieningen in de sport-, culturele en sociale sector;
3. Minstens 80% alles samen, gegarandeerd voor uitrustingen 1 en 2;
4. Het resterende bedrag voor collectieve voorzieningen in andere sectoren (gezondheid, mobiliteit, enz.).

De minimumfinanciering voor een project (zonder andere cofinancieringen) is vastgesteld op **€ 500.000** subsidie van EFRO+BHG per renovatie (forfait van 7% inbegrepen).

De uitgaven komen in aanmerking voor financiering door EFRO+BHG ten belope van:

- 75% voor de werken;
- 100% voor de studies (die niet meer mogen bedragen dan 15% van het totaalbedrag van de werken);
- 7% van het bedrag van bovenvermelde werken en studies om de indirecte kosten te dekken.

Ter aanvulling zijn er in het kader van deze projectoproep bijkomende **publieke cofinancieringen** nodig ten belope van **€ 271.885,87** in het totaal. Om dit budgettaire doel te bereiken worden de kandidaat-operatoren dus verzocht cofinanciering door overheden aan te brengen voor de uitgaven die voor cofinanciering in aanmerking komen.

De publieke cofinancieringen zijn met name elke bijdrage in de financiering van een project die afkomstig is van de begroting van nationale, gewestelijke of lokale overheidsinstanties, de begroting van publiekrechtelijke instellingen of verenigingen van overheidsinstanties of publiekrechtelijke instellingen. Enkel “nationale” (Belgische) cofinancieringen zijn toegestaan. Projecten waarvoor een EFRO-financiering gevraagd wordt, mogen **geen andere EU-financiering ontvangen** (bijvoorbeeld in het kader van het Plan voor Herstel en Veerkracht).

2. Selectieprocedure

Selectiecriteria + orde van belang

Het kandidatuur dossier moet uiterlijk op **22/04/2024** via het digitale uitwisselingsplatform Salesforce zijn ingediend.

De kandidaturen zullen gerangschikt worden op basis van technische criteria (rekening houdend met de resultaten van een analyse door deskundigen) en uitvoeringscriteria. De directie EFRO zal dan een selectievoorstel opmaken voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering (die in het kader van het selectiecomité beslist over de projectselectie, met inbegrip van de subsidiebedragen die aan de begunstigden toegekend worden om de projecten te realiseren).

De selectie is altijd afhankelijk van het bereiken van de doelstellingen voor de betrokken SD. Een deel van de middelen voor de projectoproep zou dus niet toegewezen kunnen worden en opzijgezet worden voor een volgende projectoproep (in het bijzonder om de streefwaarden voor de indicatoren te behalen).

De subsidie wordt (over de twee projectoproepreeksen) bij voorrang verdeeld naargelang van de activiteitensector van de collectieve uitrustingen:

1. Minstens 30% gegarandeerd voor collectieve voorzieningen in de onderwijssector (inclusief universiteiten, scholen, kinderdagverblijven en kinderopvang);
2. Minstens 30% gegarandeerd voor collectieve voorzieningen in de sport-, culturele en sociale sector;
3. Minstens 80% alles samen, gegarandeerd voor uitrustingen 1 en 2;
4. Het resterende bedrag voor collectieve voorzieningen in andere sectoren (gezondheid, mobiliteit, enz.).

Binnen elke voormelde categorie zal **40% van het beschikbare budget** bij voorrang toegewezen worden aan projecten ter verbetering van de energieprestaties van gebouwen die beschouwd kunnen worden als “**energievreters**”, m.a.w. gebouwen waarvan het EPB-certificaat het niveau E, F of G vermeldt. Een kandidaat-operator die voor zijn project gebruik wenst te maken van dit prioritaire budget moet een EPB-certificaat bezorgen bij het indienen van zijn kandidatuur.

Een kandidatuur kan niet geselecteerd worden als de toegangsvoorwaarden niet vervuld zijn.

Wat betreft de technische uitvoeringscriteria, komt elk project dat geen 60% van het puntentotaal behaalt of dat geen 50% van het puntentotaal per criterium behaalt voor criteria met een waarde van 10 punten of meer, niet in aanmerking voor selectie en wordt het beschouwd als niet-subsidiabel.

Toegangsvoorwaarden

1. Het project beoogt het verbeteren van de energieprestaties van door de overheid georganiseerde collectieve voorzieningen (ja/nee).
2. Het project is gelegen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
3. Het project wordt ingediend door de eigenaar of beheerder van een door de overheid georganiseerde collectieve voorziening (ja/nee).
4. Elke rubriek van het kandidatuur dossier is ingevuld (ja/nee).
5. Het project werd tijdig ingediend (ja/nee).
6. Voor het project is al een architectenteam aangewezen (gegunde overheidsopdracht voor architectendiensten of, als het project in regie wordt uitgevoerd, lijst van interne architecten die verantwoordelijk zijn voor het dossier) (ja/nee);
7. Het project is niet materieel voltooid of niet volledig uitgevoerd op de datum van de indiening van de financieringsaanvraag in het kader van het programma (ja/nee);
8. Het project voldoet aan de voorwaarde met betrekking tot het minimumbedrag (€ 500.000 subsidie van EFRO+BHG) dat voor deze oproep is vastgesteld.

Selectiecriteria

- Technische criteria (65 punten)

De technische criteria maken het mogelijk de projecten te evalueren volgens hun relevantie in het licht van de doelstelling van de projectoproep en het programma en volgens de haalbaarheid van de in het project vooropgestelde resultaten. Voor elk criterium zullen punten toegekend worden volgens de mate waarin een projectvoorstel beantwoordt aan volgende criteria:

1. **Verhouding van het aantal vierkante meter** in de energetisch verbeterde openbare gebouwen **tot de gevraagde EFRO+BHG-subsidie**. Dit criterium wordt beoordeeld door de waarde van de beste verhouding op basis van deze berekening als maximum te nemen en op basis van een referentierooster een lagere score toe te kennen aan dossiers met een verhouding die lager is dan deze beste verhouding **(10 punten)**.
2. **Verhouding van de energiewinst in kW/h** tot de gevraagde EFRO+BHG-subsidie **(20 punten)**. Dit criterium wordt beoordeeld door de waarde van de beste verhouding op basis van deze berekening als maximum te nemen en op basis van een referentierooster een lagere score toe te kennen aan dossiers met een verhouding die lager is dan deze beste verhouding. De verbetering van de energieprestaties van het gebouw wordt berekend aan de hand van het verschil tussen:
 - Het energieverbruik van het gebouw vóór de renovatie (kWh/m².jaar). Dit is het energieverbruik dat is aangegeven in het Scanningformulier van Sibelga voor de gegevensinzameling als dit vermeld kon worden (reëel verbruik) of het verbruik dat blijkt uit de energieboekhouding (genormaliseerd primair energieverbruik in 2019) of de primaire energieverbruikswaarde uit het EPB-

certificaat voor openbare gebouwen of het PLAGE of, indien dit niet beschikbaar of niet aangepast is, volgens een berekening van de bestaande situatie door de EPB-software (geprojecteerde-verslechterde situatie).

- Het geprojecteerde energieverbruik van het gebouw na de renovatie (kWhPE/m².jaar). Dit is het verbruik van het gebouw na de werken als berekend door de EPB-software (volgens een volledige methode die mogelijk maakt het PEV te berekenen).

3. **Verhouding van de totale verlaging van de broeikasgasuitstoot** van het project tot de gevraagde EFRO+BHG-subsidie **(15 punten)**

4. **Aandacht voor de milieuduurzaamheid en het toekomstige gebruik van de investering (12 punten)** (milieuduurzaamheid van de installaties, kringloopstreven, gerecycleerde/recycleerbare materialen, biodiversiteit, enz.)
Schept het project toegevoegde waarde voor zijn omgeving? Zijn de geplande bouwmethodes en materialen duurzaam, is er sprake van een “omkeerbare en kringloopgerichte” aanpak?

5. **De planning is realistisch en waarborgt dat de uitgaven tegen eind 2029 verricht zullen zijn en dat de doelstellingen voor de indicatoren bereikt zullen worden (5 punten)**

Is de planning realistisch en waarborgt ze dat de uitgaven plaatsvinden tegen 31 december 2029? Waarborgt de planning dat de doelstellingen voor de indicatoren bereikt worden tegen 31 december 2029?

6. **De streefwaarden** zijn correct bepaald en berusten op geloofwaardige uitgangspunten (in het beste geval afkomstig uit bestaande certificaten) **(3 punten)**

- **Uitvoeringscriteria (35%)**

Aan de hand van de uitvoeringscriteria kan worden nagegaan in welke mate het project goed beheerd wordt. Voor elk criterium wordt een puntenscore toegekend door het antwoord dat het project biedt af te toetsen aan volgende criteria:

1. Planning en begroting (10 punten)

Dit criterium wordt geanalyseerd op basis van verschillende aspecten:

Voldoet de begroting volledig aan de voorwaarden van de oproep (gevraagde minimumfinanciering, subsidiabiliteitsperiode, maximum- en minimumpercentages, enz.)?

Kunnen de globale uitgavenposten (posten die de subsidie dekt) ermee worden bepaald op basis van een evaluatie of, indien beschikbaar in de fase van het kandidatuur dossier, gedetailleerde geraamde opmetingen? Worden er geloofwaardige veronderstellingen gemaakt over de financiering (andere inkomsten dan de subsidie van EFRO+BHG)?

Is de planning correct opgesteld (fases, details, enz.) en realistisch (termijnen, work package deliverable, enz.)?

2. Beheersstructuur, bestuur, competentie en wisselwerking met de partners (12 punten)

Zal het project goed worden beheerd? Zal (zullen) de kandidaat (kandidaten) beschikken over voldoende personeel en/of een duidelijke organisatiestructuur en/of een relevant en goed georganiseerd samenwerkingsverband om het project goed te beheren en uit te voeren?

Overheidsopdrachten: garandeert de kandidaat dat de wetgeving op de overheidsopdrachten correct toegepast zal worden en/of dat de markt correct geraadpleegd zal worden (met name als de wetgeving op de overheidsopdrachten niet van toepassing is)?

Communicatiestrategie: is de communicatiestrategie aangepast aan het project? Waarborgt de kandidaat dat melding gemaakt zal worden van de Europese en Brusselse steun? Biedt de kandidaat waarborgen wat betreft het bereiken van de doelgroep(en)?

Financiële organisatie: biedt de kandidatuur voldoende waarborgen wat betreft een gepaste financiële opvolging van het project door de kandidaat (kandidaten)?

3. “Do No Significant Harm”-principe (5 punten)

Garandeert het voorstel de naleving van het DNSH-principe?

4. Gelijke kansen, inclusie en non-discriminatie (3 punten)

Is er in de projectkeuze, de uitvoering van het project en het gebruik van de infrastructuur rekening gehouden met de aspecten gelijke kansen, inclusie en non-discriminatie?

5. Indicatoren (5 punten)

Zal de realisatie van de indicatoren correct aangetoond en verantwoord worden?

Stemmen de voorgestelde verantwoordingsstukken overeen met de indicatorfiches?

De voorkeur zal uitgaan naar projecten voor volledige renovatie.

De directie EFRO zal de begroting die de kandidaat voorstelt en de gerapporteerde waarden voor de indicatoren kunnen corrigeren na controle door haar technische deskundigen. Bij de vergelijking zullen de eventueel gecorrigeerde bedragen en indicatoren als basis dienen.

3. Begunstigden/dragers van de projecten

De begunstigden zijn **de eigenaars en beheerders van collectieve voorzieningen, overheden** - met uitzondering van gemeentelijke en gewestelijke overheden - en **andere actoren die dergelijke**

diensten leveren (universiteiten, vzw's die opdrachten uitvoeren voor de overheid en diensten verlenen aan burgers of ondernemingen).

4. Indiening van de dossiers

Het kandidatuurdossier moet uiterlijk op **22/04/2024** via het Salesforce-systeem zijn ingediend.

5. Na de selectie

Na de selectiebeslissing van de regering ontvangen de niet-geselecteerde projectkandidaten een kennisgevingsbrief waarin wordt aangegeven om welke redenen ze niet geselecteerd werden.

De geselecteerde projectkandidaten ontvangen een kennisgevingsbrief die hen meldt dat ze geselecteerd werden.

Voor elk geselecteerd project zal de regering bij besluit beslissen over de toekenning van de subsidie. Er wordt dan een overeenkomst gesloten tussen de projectdrager(s) en het gewest.

Deze overeenkomst verduidelijkt de verbintenissen en verplichtingen van elke partij inzake de inhoud, de agenda, de financiering en de evaluatie van het project. Per project wordt er één enkele meerjarenovereenkomst opgesteld voor de volledige duur van het project.

Het is mogelijk dat er bijkomende informatie gevraagd wordt met het oog op het opstellen van de overeenkomst.

Als een project de verwezenlijking van meerdere acties door verschillende begunstigden betreft, wordt er één overeenkomst ondertekend tussen het gewest en alle begunstigden. In die overeenkomst wordt uit de begunstigden een coördinator en een projectverantwoordelijke aangewezen.

De directie EFRO bereidt de subsidiebesluiten en de overeenkomsten voor.

6. DNSH

Het DNSH-principe ("Do No Significant Harm") houdt in dat geen enkele door Europese fondsen gesteunde investering ernstige afbreuk mag doen aan zes Europese milieudoelstellingen. Deze zes doelstellingen worden gedefinieerd door de Europese verordening inzake duurzame investeringen (EU, 2020). Het gaat om:

- de mitigatie van klimaatverandering;
- de aanpassing aan klimaatverandering;
- het duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen;
- de transitie naar kringlooeconomie;
- de preventie en bestrijding van verontreiniging;

- de bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen.

Vóór de ondertekening van de overeenkomst zal de directie EFRO aan de hand van deze zes criteria nagaan of het project geen ernstige schade toebrengt aan het milieu.

De dragers van EFRO-projecten verbinden zich ertoe het DNSH-principe in acht te nemen bij de uitvoering van hun project, met name door een DNSH-clausule op te leggen bij overheidsopdrachten.